

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 29.

ΤΟΜΟΣ Γ'.

22 ΜΑΪΟΥ 1894

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Τὰ ρηθέντα κατὰ τὴν πρόσφατον διαρρῦθμιν τοῦ βουλγαρικοῦ ὑπουργείου, τὴν ἐπελθοῦσαν κατ' ἀκολουθίαν τοῦ γεγονότος, ὅπερ περιέστηεν εἰς σύγκρουσιν τὸν κ. Σταμπούλωφ πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν κ. Σάβωφ, περὶ προσωρινῆς ἐξοικονομήσεως τῶν πραγμάτων, μέχρις οὗ ἐπανέλθῃ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος, ἐπληθύνοντες, ἦδη δὲ ἀπὸ τῆς παρελθούσης τρίτης ὁ πολὺς τῆς Βουλγαρίας πρωθυπουργὸς ἔπαυσεν ἰθύνων τὰς τύχας τοῦ βουλγαρικοῦ ἔθνους. — Ὁ κ. Σταμπούλωφ, δὲν προήλθε μὲν οὐδ' εἰς ὑπάντησιν τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου, ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς Σοφίαν ἐπανακάμψαντος, ἀμέσως δὲ τῇ ἐπαύριον ὑπέβαλε τὴν παραιτήσιν αὐτοῦ καὶ τῶν συναδέλφων, γενομένην ἀνευ ἀναβολῆς δεκτὴν. — Ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος ἐπειράθη κατ' ἀρχὰς τὸν περιορισμὸν τῆς ὑπουργικῆς μεταβολῆς εἰς μόνον σχεδὸν τὸν πρωθυπουργὸν καὶ πρὸς τοῦτο ἐκάλεσε τὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν κ. Γραϊκῶφ, ὃ ἀνέθετο τὴν ἀναδύστασιν τοῦ ὑπουργείου διὰ τῆς ἐν ἀνάγκῃ προσλήψεως μελῶν τινῶν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων μερίδων. Ἄλλ' οὗτος, φρονῶν, φαίνεται—καὶ ἴσως οὐχὶ παρὰ λόγον—ὅτι τὸ κυβερνητικὸν ἐν Βουλγαρίᾳ γόντρον χρήζει ριζικῆς ἀνακαινίδεως, ἀπέπατο τὴν ἐντολήν. — Οὕτως ὁ πρίγκιψ, καίπερ προτιμῶν τὴν συγκρότησιν μικτοῦ τινος ὑπουργείου, δι' οὗ νομίζει ὅτι θὰ κατέρθου τὴν προσέγγισιν τῶν μετριοπαθεστέρων στοιχείων τῶν δισταμένων πολιτικῶν μερίδων, μὴ ἐλπίζων δὲ, φαίνεται, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ πείσῃ τὸν ἀρμόδιώτατον πάντων διὰ τὴν σύνοδιν καὶ τὴν μετριοπάθειαν αὐτοῦ κ. Νάδεβιτς, ἠναγκάσθη νὰ στραφῇ πρὸς τὴν δεδουλευμένην καὶ ῥιζοκλακτικὴν ἀντιπολίτευσιν, καλέσας τοὺς κ.κ. Ραδοσλαύωφ, πρῶτον πρωθυπουργόν, καὶ Στόιλωφ, πρῶτον ὑπουργόν. — Τοῦτων ὁ κ. Στόιλωφ, νέος τελείως κατηρητισμένος καὶ γλωσσομαθέστατος, ἀλλ' ἀνὴρ

τοῦ γραφείου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἥκιστα ἀρμόδιος εἰς τὸ λίαν δραστήριον καὶ περιπετειῶδες βουλγαρικὸν πρωθυπουργικὸν ἀξίωμα, ὀλίγας ἠδύνατο νὰ ἐκπληθύνῃ περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἀναγκαίας κοινοβουλευτικῆς ὑποστηρίξεως. — Εὐχερέστερον ἐφαίνετο ὅτι θὰ κατέρθου τοῦτο ὁ κ. Ραδοσλαύωφ, ἀνὴρ ριζοσπαστικῶν ἀρχῶν καὶ αὐταρχικοῦ χαρακτῆρος, δυνάμενος τελείως ν' ἀναπληρώσῃ τὸν κ. Σταμπούλωφ. — Ἐν τούτοις οὐδὲ οὗτος ἠδυνήθη νὰ συγκεντρώσῃ ἱκανὴν κοινοβουλευτικὴν δύναμιν· οὕτω δὲ αἱ ἐλπίδες ἐστράφησαν αὐθις πρὸς τὸν κ. Γραϊκῶφ, περὶ οὗ λέγεται ὅτι θὰ συγκροτήσῃ τὴν νέαν κυβέρνησιν, μέλλουσαν ν' ἀκολουθήσῃ ἀπαρεγκλίτως κατὰ τὰς ἐκ Σοφίας τηλεγραφικὰς εἰδήσεις τῇ αὐτῇ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου πολιτικῇ.

Ἡ ἐν Σερβίᾳ μεταπολίτευσις ἐξακολουθεῖ ἐφαρμοζομένη ἀνευ σπουδαίων ἀνωμαλιῶν, τοῦ βασιλέως μάλιστα λαβόντος ἱκανὰς ἐνδείξεις τῆς εὐνοικῆς ὑποδοχῆς, ἥς τὸ ριζικὸν τοῦτο μέτρον ἔτυχε παρὰ τῷ σερβικῷ λαῷ, ἀποκαμώντι, φαίνεται, πρὸς τὸν σάλον, ὑφ' οὗ ἡ χώρα ἐπὶ τὸ αὐτὰ ἦδη ἔτη ἀδιακόπως ἐκλυδωνίζετο διὰ τὴν ὑπὸ τῶν κομμάτων γινομένην καταστρατήγησιν τοῦ συντάγματος, ὑποληφθέντος μόνον ὡς μέσου πρὸς κορεσμὸν τῶν παθῶν καὶ τῆς φιλαυτίας τῶν πολιτευομένων, οἵτινες, ἐκμεταλλευόμενοι τὴν πολιτικὴν ἀπειρίαν τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τῶν ἀτομικῶν αὐτῶν συμφερόντων ἐχρησιμοποιοῦν τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα. — Ἄλλ' ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ θὰ ἠδύνατο τις νὰ εἴπῃ περὶ τῆς χρήσεως παντὸς συντάγματος, χορηγομένου εἰς λαὸν πρωτόπειρον ἐν τῷ κοινοβουλευτικῷ βίῳ — τοιοῦτοι δὲ εἶνε πάντες οἱ λαοὶ τῆς ἰλλυρικῆς χερσονήσου — ἡ δικαιολογία δὲν θ' ἀπέβαιεν ἐπαρκὴς πρὸς παρασκευὴν τῇ βασιλικῇ ταύτῃ πρωτοβουλίᾳ τοιαύτης ὑποδοχῆς, ἂν μὴ συνετῶς πάνυ καὶ ἐγκαίρως ἐπῆρχετο ἡ ἐν τῇ προκηρύξει τοῦ βασιλέως ρητὴ ὑπόσχεσις περὶ τῆς ἐν δέοντι ἐκπονήσεως μετὰ τῶν ἀρμόδιων συμβούλων νέου χάρτου, συνταχθησομένου κατὰ τὰς ἐνδείξεις τῆς ἐξαετοῦς πείρας· ἡ ἐκτέλεσις δὲ τῆς

ὑποσχέσεως ταύτης μόνη ἴσως θὰ ἰδύνατο νὰ παγιώσῃ ἐπὶ ἀσφαλῶν θεμελίων τὴν νέαν κατάστασιν, ἐντὸς μὲν λογικῶν ὁρίων περιστέλλουσα τὸν ἄκρως βιασπαθῆ ἀγῶνα τῶν πολιτικῶν μερίδων, διὰ τῆς οὕτω δὲ χορηγουμένης τῇ χώρᾳ σχετικῆς διαρκοῦς γαλήνης ἀνακόπτουσα τὰς τὸλμας τῶν ἐσώλους ἀξιώσεις διατυπούντων καὶ αἰρουσα πᾶσαν εὐλογον ἀφορμὴν ἀπὸ τῶν ξένων, τῶν καραδοκούντων τὴν εὐκαιρίαν πρὸς ἀνάμειξιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ πράγματα τῆς χώρας. — Εὐτυχῶς μέχρι τοῦδε ἀπεσοδῆθη ὁ κίνδυνος τῆς ξενικῆς ἐπεμβάσεως, ὅσον αὐτὴ ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς μεταπολιτεύσεως αὐτῆς καθ' ἑαυτήν. — Ἡ Ρωσία, ἥτις βλέπει τὴν φιλίῳς πρὸς αὐτὴν διακειμένην πολιτικὴν μερίδα τοῦ βασιλείου περιπίπτουσαν διὰ τῆς μεταπολιτεύσεως ταύτης εἰς τελείαν ἀδυναμίαν, τηρεῖ ἐφεκτικὴν θέσιν, ἐν ᾗ λέγει ὅτι θὰ παραμείνῃ ἐφ' ὅσον δὲν γίνεταί τι ἀπτόμενον ἀμέσως τῶν συμφερόντων αὐτῆς ἢ ἐξαιρετικῶς εὐνοοῦν τὰ αὐστριακὰ συμφέροντα· τοιαύτην δὲ στάσιν καὶ ὁ ἐν Βελιγραδίῳ ἀντιπρόσωπος αὐτῆς συμβουλεύει τοῖς ἡγέταις τῆς μερίδος ταύτης.

Ἡ ἐν Γαλλίᾳ ὑπουργικὴ κρίσις ἔληξεν, ἀφοῦ ἀπεδείχθη ὅτι οἱ ριζοσπαστικοί, ὧν ὁ μετὰ τῶν συντηρικῶν δυνασπισμὸς ἐπὶ νενεγκε τὴν πτώσιν τοῦ ὑπουργείου Καζιμῖρ Περιέ, δὲν διαθέτουσι τὴν εἰς συγκρότησιν βιώσιμου κυβερνήσεως ἀναγκαίαν κοινοβουλευτικὴν δύναμιν καὶ ἀφοῦ ὁ τέως πρωθυπουργὸς κατ' οὐδένα τρόπον ἐπέσθην νὰ προδῇ εἰς τὸν ἀνασχηματισμὸν τοῦ ὑπουργείου. — Τὴν νέαν γαλλικὴν κυβερνήσιν ἀποτελοῦσι: Κάρολος Δουπουῖ, πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν, Ποαγκαρέ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν, Δελκασὲ τῶν ἀποικιῶν, Φίλιξ Φῶρ τῶν ναυτικῶν, Γκερὲν τῆς δικαιοσύνης, Γεώργιος Λεὺγκ τῆς παιδείας, Ἰω. Λουδ. Μπαρτου τῶν δημοσίων ἔργων, Λουτριὲ τοῦ ἐμπορίου, στρατηγὸς Μερσιὲ τῶν στρατιωτικῶν, Βιζὲ τῆς γεωργίας· ὡς πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, τοῦτο προσκινέσθῃ τῷ κ. Π. Καμπῶν, μετὰ τὴν ἄρνησιν δὲ αὐτοῦ τῷ κ. Ἀνωτῶ. — Ὁ κ. Δουπουῖ, πρῶτον αὐθις πρωθυπουργός, τέως δὲ πρόεδρος τῆς Βουλῆς, τυγχάνει ἐκ τῶν διαπρεπεστάτων γάλλων πολιτευτῶν, ἐξόχως δὲ διέπρεψε κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ προεδρίαν τῆς Βουλῆς, ἰδίᾳ ἐν κρίσει μιν ὡρα, καθ' ἣν οἱ τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους ἀντιπρόσωποι ἐξετέθησαν εἰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον καὶ ὅτε διὰ τῆς ἀταραξίας αὐτοῦ κατάρθωδε νὰ περισώσῃ τὸ κινδυνεύσαν γόντρον τοῦ νομοθετικοῦ Σώματος· ἐπειδὴ δὲ καὶ μόνος αὐτὸς ὑπελείπετο σήμερον δυνάμενος νὰ συγκεντρώσῃ ὅπωςδὴποτε περὶ ἑαυτὸν τὰ συντηρητικὰ τοῦ κοινοβουλίου στοιχεῖα, αὐτῷ ἐπὶ τέλους ἀνετέθη ἡ συγκρότησις τῆς κυβερνήσεως, ἥτις εἶνε πιθανὸν ὅτι θὰ προσκόψῃ αὐθις εἰς τὰς συγκρουόμενας ἀπαιτήσεις τῶν μερίδων, τὰς ἐπιβαλοῦσας τῷ πρῶτον ὑπουργεῖῳ Δουπουῖ τὸν χαρακτῆρα ἐκείνου τῆς ἀσταθείας, ἐφ' ᾗ διεκρίθη, ἀλλ' ἡ ὁποία ἐλπίζεται ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ ἐνασκήσῃ τὴν ἀρχὴν μέχρι τοῦ προσεχοῦς τοῦλάχιστον νοεμβρίου, ὅτε διεξαχθῇσεται ἡ προεδρικὴ ἐκλογὴ καὶ ὅτε διασαφηνισθῇσεται ἡ κατάστασις.

Τὸ ἰταλικὸν κοινοβούλιον, ἐπιψηφίσαν ἥδη τὸν στρατιωτικὸν προϋπολογισμόν, ἐπελάβετο τῆς συζη-

τήσεως τῶν διαφόρων οικονομικῶν μέτρων, δι' ὧν ἡ κυβερνήσις φρονεῖ ὅτι θὰ δυνηθῇ καὶ τὰς ἀμειώτους διατηρουμένας στρατιωτικὰς καὶ ναυτικὰς δαπάνας νὰ πραγματώσῃ καὶ τὸ μέγα τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ ἔλλειμμα νὰ καλύψῃ. — Τὸ ζήτημα, ἀφορῶν, ὡς βλέπει πᾶς, εἰς τὴν παροχὴν τῇ κυβερνῶσιν τῶν ὑλικῶν μέσων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος αὐτῆς, ἦν σπουδαιότατον· τοῦτου δ' ἕνεκα μακρόταται προηγέλλοντο αἱ σχετικαὶ συζητήσεις, ἐννεμήκοντα καὶ ἐνὸς ἡμέρας ἐγγραφέντων. — Ὁ κ. Σοννίνος, ἀκραδάντως πεποιθὼς ἐπὶ τὸ τελειόφρον καὶ ἀνύσιμον τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ἀκραιῶς, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῶν εἰς τοὺς πιστωτὰς τοῦ κράτους ἐκτινομένων τόκων· εἰς ὑποστήριξιν δὲ τῆς στάσεως αὐτοῦ ταύτης ἔμελλε νὰ προδῇ εἰς νέας δηλώσεις, ἀποκαλύπτων τοῖς ἀντιπροσώποις τοῦ ἰταλικοῦ λαοῦ ὅτι τὸ ἔλλειμμα τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπὸ τῶν 155 ἑκατομμυρίων, εἰς ᾧ τέως συνεποσούτο, ἀνῆλθεν ἥδη διὰ τὴν ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ δημοσίου ἐπελθοῦσαν μείωσιν εἰς τὰ 190 ἑκατομμύρια φράγκων. — Ἡ πληροφωρία αὐτῇ θὰ ἐξηγεῖρε βεβαίως ἐπὶ μᾶλλον τὴν ὀργὴν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, πειθομένης οὕτω περὶ τῆς προοιούσης ἐντάσεως τῆς οικονομικῆς νόσου τῆς χώρας, ἥς ἡ θεραπεία ἐπιζητεῖται κατὰ τὴν ὁμοιοπαθητικὴν μέθοδον, διὰ περιττῶν δαπανῶν ἐπιδοκωμένης τῆς βελτιώσεως τῆς ἐκ περιττῶν δαπανῶν πηγαζούσης καταστάσεως τοῦ δημοσίου ταμείου, διὰ νέων φόρων ἐπιχειρουμένης τῆς ἀνακουφίδεως τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπερόγκων φόρων ἐξήντηλμένου λαοῦ καὶ διὰ νέας ταπεινώσεως, τῆς ἀθετήσεως τῶν πρὸς τοὺς πιστωτὰς τοῦ κράτους ὑποχρεώσεων, ἐπιζητούμενης τῆς διασκεδάσεως τοῦ ἀπὸ πολλοῦ καλύπτοντος τὰ οικονομικὰ πράγματα τῆς χώρας ταπεινωτικοῦ πέπλου. — Ἐν τούτοις πιθανώτατον εἶνε ὅτι, ταῖς κυβερνητικαῖς ἐνεργείαις ἀποτραπειδῆς ἥδη τῆς ρητορικῆς ἀπεραντολογίας καὶ περατωθείσης τῆς γενικῆς συζητήσεως, ἐν τέλει θὰ κατισχύσῃ καὶ ἐν τούτῳ ἡ γνώμη τῆς κυβερνήσεως, ἀφοῦ ὁ κ. Κρίστις καὶ οἱ συνάδελφοι αὐτοῦ τοσοῦτον δεσπόζουσι τῆς Βουλῆς, ὥστε ἥδη πολλοὶ τῶν βουλευτῶν, οὐδὲν θέλοντες ν' ἀκούσωσιν οὐδὲ νὰ διδαχθῶσιν ἐκ τῶν συζητήσεων, ἀπῆλθον εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν, ἐννοοῦντες νὰ ἐπανέλθωσι μόνον κατὰ τὴν κρίσιμον ἡμέραν τῆς μετὰ τὴν κατ' ἄρθρον συζήτησιν ὁριστικῆς ψηφολογικῆς μάχης, ὅπως παράσχωσιν ἀνεξετάστως τὰς ψήφους αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ κυβερνητικοῦ νομοσχεδίου. — Ὁμοία νίκη πιθανώτατα ἀναμένει τὴν κυβερνήσιν καὶ ἐν τῷ ἐπακολουθήσοντι ζήτηματι τῆς χορηγίδεως τῷ πρωθυπουργῷ δικτατορικῆς ἐξουσίας πρὸς ἐκτέλεσιν διοικητικῶν τινῶν μεταρρυθμίσεων, καίτοι ἡ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος τοῦτου ἐκλεγείσα ἐννεαμελὴς κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐπιψήφισιν τοῦ μέτρου ἀπῆλθεν ὅρον, ὃν οὐδέποτε ἴσως θ' ἀποδεχθῇ ἡ κυβερνήσις· ὅπως δηλαδὴ τὸ δικαίωμα τοῦτο παῦν ἰσχύον εὐθὺς ὡς τὸ κοινοβούλιον παύσῃ ὑφιστάμενον καὶ δυνάμενον νὰ ἐξελέγῃ τὴν χρῆσιν τῆς ἐξουσίας ταύτης. — Πάντοτε ὅμως ὑπολείπεται ζητούμενον τὸ τελικὸν κατάντημα τῶν ἀλλεπαλλήλων τούτων κοινοβουλευτικῶν νικῶν τοῦ κ. Κρίστιν.